

Grote souplesse bij De mug met de gouden tand in Om Eleanor

Sprankelende bewerking van boek Virginia Woolf

HAARLEM. — Is de hand van de zieke moeder die op het laken rust bruin of wit? Bruin kan niet, ze is tenslotte ziek. De oplossing, dat de bruine kleur juist het resultaat is van de ziekte, blijkt een bruikbaar compromis. De beelden die Virginia Woolf in haar roman *The Years* oproept, lijken ter plaatse door de drie actrices van *De mug met de gouden tand* te worden verzonnen.

Perfect getimed suggereren ze een grote souplesse in het gezamenlijk weergeven van Woolfs geschiedenis en de wijze waarop de vrouwen stuk voor stuk gevangen zitten in hun Victoriaanse erfenis. Na afloop van de voorstelling heb je bijna het gevoel de gebeurtenissen uit het boek persoonlijk te hebben beleefd. Details nemen een even grote plaats in als meer historisch te duiden gebeurtenissen zoals het schuilen voor een bombardement tijdens de eerste wereldoorlog.

Quasi nonchalant commentaar op de beschreven gevoelsstemmingen geven aan de gebeurtenissen een merkwaardig modern cachet. De kenmerken van de ouderdom,

Maureen Teeuwen en Mouna Goeman-Borgesius in *Om Eleanor*

(Foto Ben van Duin)

gesignaleerd door een jonger familielid: luikjes in het geheugen die opengaan en de bejaarde van de hak op de tak doen springen, zijn verrassend herkenbaar. Evenals de voorspelbaarheid van bepaalde, zich herhalende patronen in het gedrag van anderen. Zo op het oog bizar alledaagse observaties zoals regendruppels op de ruit, een omgevallen melkfles in een ochtendlijke straat, maken dat je als toeschouwer het idee hebt er zelf bij geweest te zijn.

Er is geen enkele poging gedaan Woolf's boek op de gebruikelijke wijze te dramatiseren. Het grootste gedeelte van de gebeurtenissen wordt verteld, waarbij de personages door wisselende actrices worden vertold, soms door alle drie tegelijk. Die wisselingen geven aan de verhalen een weldadige levendigheid. Zo'n beetje op de wijze waarop een verhaal in een gezelschap wordt verteld. Het lijkt geraffineerd simpel, maar die eenvoud is het resultaat van een tot in de kleinste details

doordacht procédé. Als de drie dames zogenaamd vrijgevochten in een open auto rijden, is dat wel een Engelse auto met het pookje ter linkerzijde van de bestuurder.

Met niets anders dan hun durf en hun talent roepen de drie actrices een wereld op. Op drie grote witte fauteuils die voortdurend in verschillende posities worden neergezet, in enigszins dwaze kostuums met lange vreemde flappen die herinneringen oproepen aan het begin van deze eeuw. *De mug met de gouden tand* is een groep net afgestudeerde leerlingen van de Amsterdamse Toneelschool. *Om Eleanor* is hun tweede produktie en mag een grote prestatie worden genoemd die een bezoek meer dan waard is.

MARIAN BUIJS

Voorstelling: *Om Eleanor* naar de roman *The Years* van Virginia Woolf. Gezelschap: *De mug met de gouden tand*. Regie: Jan Ritsema. Spelers: Mouna Goeman Borgesius, Joan Nederlof en Maureen Teeuwen. Première: 6 maart in De Toneelschuur, Haarlem. Daar nog te zien t/m 8/3.